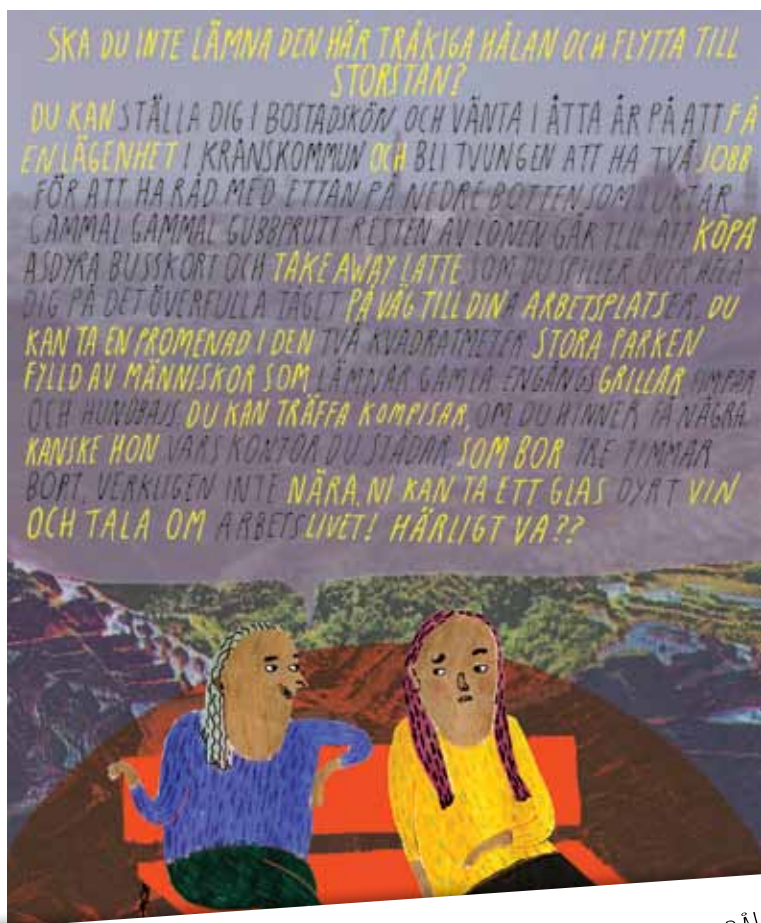

#UNGAPÅLANDSBYGDEN

ORGANISERAR SIG MOT STORSTADSNORMEN

- UTMANA STORSTADSNORMEN
- FÖRÄNDRA ATTITYDerna
- UNDERLÄTTA UNGAS ORGANISERING

**Hela Sverige
ska leva!**

FÖRORD

I din hand håller du nu ett material som skapats under projektåret 2015–2016 med #ungapålandsbygden, i Hela Sverige ska levas regi och med stöd av MUCF, Myndigheten för Ungdoms- och Civilsamhällesfrågor. Men #ungapålandsbygden är mycket mer än så. Det började 2014 med att en grupp unga samlades kring en idé om att unga landsbygdsbor behövde en gemensam organisering, röst och agenda och ur denna idé grodde det nätverk, det engagemang och det initiativ som idag är #ungapålandsbygden. Sedan dess har det

rullat på med nätverksträffar, workshoppar, Almedalsbesök, deltagande i debatter och publicerande av artiklar i både nationella och lokala medier. En turné har genomförts från Ulricehamn i Västergötland till Ullatti i Norrbotten. I det här materialet får du stifta bekantskap med en del av de perspektiv, aktiviteter, organisationer, möten och unga personer som präglat projektåret. Det har varit ett äventyrligt, spännande och fantastiskt roligt år för oss deltagare och vi hoppas du som läsare också ska inspireras!

EN PROJEKTLEDARE HAR ORDET

#UNGAPÅLANDSBYGDEN ORGANISERAR SIG MOT STORSTADSNORMEN. SMAKA PÅ ORDEN. DET ÄR BÅDE ETT PROJEKTNAMN OCH EN MÅLBILD. DEN VISAR PÅ ETT PROBLEM OCH EN TÄNKBAR LÖSNING. MEN VÄGEN DIT? HUR SKA DEN SE UT?

Under året som gått har den varit spretig, så mycket kan vi säga. En nationell turné till tio län blir gärna det. Tre träffar i olika delar av landet har genomförts tillsammans med unga landsbygdsbor och en mängd organisationer. Nya mentorskap har initierats och nätverket #ungapålandsbygden har stärkts och växer så att det knakar om det.

Det har inte spelat någon roll om vi har befunnit oss på en fritidsgård med motorintresserade ungdomar i Svärdsjö eller ett ungdomsrådsmöte i Gällivare. Det har inte spelat någon roll om vi har deltagit i en prideparad, en marknad, en landsbygdskonferens – om det har varit varning för renar, älgar eller igelkottar längs vägarna. Vare sig vi har snackat om föreningsliv eller arbetsmarknad, kollektivtrafik eller bostadsmöjligheter, så har diskussionen alltid snurrat tillbaka till storstadsnormen och hur den påverkar oss på alla nivåer: mellan by och centralort; småort och stad; stad och storstad. För det finns inte bara en stad och det finns inte bara en landsbygd. Det finns massor. Skillnaden är bara att landsbygdernas bilder inte syns. Deras röster hörs inte, deras berättelser når inte fram. Men berättelserna finns där – om utmaningar och svårigheter, javisst, men också om lyckade satsningar, utveckling, framgång, livsglädje och lysande framtidsutsikter.

Det är här som #ungapålandsbygden kommer in. När vi lyfter landsbygdernas berättelser knyter vi ihop människor och gemenskaper från hela Sverige. Vi ser våra gemensamma utmaningar och kan jobba tillsammans för lösningar. Vi organiserar oss mot storstadsnormen – och det kommer vi att fortsätta med.

/HANNAH FRISELL

MELLERUD – SVERIGES GRYMMASTE HÅLA!

”HÅRDA BUD I MELLERUD” ÄR NOG DET MEST KÄNDA UTTRYCKET FÖR MELLERUD, ELLER ”VÅFFLA MED KORV”. VARFÖR ÄR VI SVERIGES GRYMMASTE HÅLA DÅ? JO, DET SKA JAG BERÄTTA!

Sveriges grymmaste ungdomsgård:

Mellerud har Sveriges grymmaste ungdomsgård. Ett gammalt hotell med 100 besökare per kväll, måndagar, onsdagar och fredagar. Här kan man umgås med folk från många olika platser i världen, fika, chilla i sofforna, spela biljard och pingis, gå upp i spelrummet och spela X-box eller på någon av datorerna, baka, spela sällskapsspel, fota i fotorummet, få hjälp med läxorna eller riva av några låtar på scenen. Självklart är huset drog- och alkoholfritt och det anordnas fester vid stora högtider såsom jul, valborg, skolavslutning och halloween.

LÄS MER PÅ

 Ungdomshuset Stinsen

 @ungdomshusetstinsen

Sveriges grymmaste ungdomsråd:

Mellerud har Sveriges grymmaste ungdomsråd. Med en styrelse på sju personer har vi fått igenom följande; bygge av cykelväg på Melleruds farligaste gata, ett utomhusgym, varit med och arrangerat skolavslutningsfesten Summerbreak i fem år, elevrådsdagar, dialogcaféer för att prata med så många ungdomar som möjligt,

samarbeten med andra ungdomsråd och det senaste projektet ”Guldpengen” där 50 000 kronor skulle fördelas på barn och ungdomars olika förslag. Nu kommer det bli Melleruds första pridefestival, bättre skolgårdar på skolorna samt snygg graffiti på några elskåp runt om i Mellerud. Förslagen som blev kvar lämnas vidare till politikerna, som ungdomsrådet har ett bra samarbete med.

LÄS MER PÅ

 www.mellerudsungdomsrad.se

 Melleruds Kommuns Ungdomsråd

 @mellerudsungdomsrad

Sveriges grymmaste kulturliv:

Med Kulturbuket på Dal, en kulturskola med nästan 700 elever, ett levande estetprogram, musikvällar på restauranger och Dalslands center och föreställningar i Sparbanksalongen så har Mellerud ett grymt kulturliv.

LÄS MER PÅ

 www.kulturbuketpadal.se

 Mycket snack och lite(n) verksta'

 @varshow16

Självklart har vi mängder av idrottsföreningar, egenföretagare och hela sju pizzerior. Visst är vi Sveriges grymmaste håla?!

Elvira, ung Mellerudsbo

TVÅ GRYMMA GREJER OCH EN ÖNSKAN: SVÄRDSJÖ

- + Det är sånt lugn och frid.
- + Midsommar!

ÖNSKAN: Att fler yngre engagerar sig och startar igång roliga saker och aktiviteter som alla kan vara med på.

ELIN AXELSSON, FALUN

ELIN VAR MED PÅ #UNGAPÅLANDSBYGDENS ARRANGEMANG "SVERIGES GRYMMASTE HÅLA – GÖR DET SJÄLV" I RID-DARHYTTAN, FEBRUARI 2016. HON BOR I BORLÄNGE, KOMMER FRÅN SVÄRDSJÖ OCH PLUGGAR PÅ BARN- OCH FRITIDSPROGRAMMET PÅ HAGAGYMNASIET. ELIN HÄNGDE FÖRUT MYCKET PÅ SVÄRDSJÖ FRITIDSGÅRD DÄR #UNGAPÅLANDSBYGDEN STANNADE UNDER SIN TURNÉ 2015.

Hur ser ditt/dina engagemang ut?

– Nu har jag flyttat hemifrån så jag bor inte i Svärdsjö längre, men jag var mycket med på fritidsgården och i skol-HF. I skol-HF satt jag med i styrelsen och vi var med i DM, klubbmästerskap och arrangerade aktiviteter som armbrytning, zumba, kick'n box, så alla kunde vara med.

Berätta om Svärdsjö fritidsgård.

– Det är där alla ungdomar i Svärdsjö hänger. Jag vet inte var alla unga hade tagit vägen om inte den fanns. Alla åldrar är där, både många

som redan gått ut skolan och yngre. De som jobbar, Gunnar och Monika, är superdrivande och Svärdsjö fritidsgård hade inte varit samma utan dem. De lyssnar på vad ungdomarna vill göra och många känner sig trygga med att de har en plats att åka till och träffa kompisar om de vill. Och för föräldrarna betyder det att de vet var vi finns och att de vet att Gunnar alltså är där.

Varför ska en organisera eller engagera sig?

– Framför allt på landsbygden så är det ju för att få nånting att göra så att vi inte måste åka in till stan hela iden och för att inte allt ska försvinna från Svärdsjö. Ofta kan det också vara så när man engagerar sig i nånting att även om man inte tycker det är kul från början så kanske det blir kul sen.

Vad finns det för normer i Svärdsjö?

– När det är litet så kan det bli svårt att vara sig själv för alla vet vem alla är och om man står upp för nånting så vet alla om det direkt.

Från #ungapålandsbygdens arrangemang "SVERIGES GRYMMASTE HÅLA – gör det själv".
Fotograf: Isak Bergström

EMMA LINDSTRAND, JOHANNISFORS

VAR MED PÅ #UNGAPÅLANDSBYGDENS ARRANGEMANG "SVERIGES GRYMMASTE HÅLA - GÖR DET SJÄLV" I RIDDARHYTTAN, 5-7 FEBRUARI. HON BOR I JOHANNISFORS I UPPLAND OCH PLUGGAR PÅ SAMHÄLLSVETENSKAPLIGA LINJEN I GIMO.

Hur är det att vara ung i Johannisfors?

- I Johannisfors händer ingenting, det är bara skog och hus och ungefär 50 personer som bor här. Naturen är fin här, det är inte långt till vattnet och det är ganska tryggt. Det var kul när man var liten för då kunde man ju leka och cykla och sådär, men nu när jag är lite äldre så är det lite tråkigt - man behöver ett fik för att ha kul.

Varför ska en organisera eller engagera sig?

- Just här behöver vi organisera oss för att kollektivtrafiken ska bli bättre och för att få fler ungdomsgårdar. Nu finns det bara en i Österbybruk som väldigt få kan ta sig till. Det är också ett problem att det är bara äldre röster som får höras i kommunen, så unga behöver organisera sig för att höras bättre.

Tankar kring storstadsnormen och andra normer en som ung landsbygdsbo kan behöva förhålla sig till, hur ser du på det?

- Vi har inte så mycket att du måste flytta till stan för att lyckas. Normerna här är mest baserade på kön. Vi som inte följer dessa normer, vi blir utsatta. Vi hör inte hemma. Men vi har blivit en ganska stor grupp som liksom "vinner" eller "utklassar" de andra. Där ingår även vuxna, och alla i gruppen känner inte varandra, men man möts genom vardagliga grejer som skolan.

TVÅ GRYMMA GREJER OCH EN ÖNSKAN: JOHANNISFORS

+ + Fint och tryggt!

ÖNSKAN: Att man bättre kan ta sig närvarat.

FELIX EMILSSON, KARLSTAD

VAR MED PÅ #UNGAPÅLANDSBYGDENS ARRANGEMANG SVERIGES GRYMMASTE HÅLA - GÖR DET SJÄLV" I RIDDARHYTTAN, 5-7 FEBRUARI. HAN ÄR UPPVUXEN I FORSHAGA OCH PLUGGAR STATSVETENSKAP VT 2016 PÅ KARLSTAD UNIVERSITET OCH HÅLLER KOLL PÅ HBTQ-PERSPEKTIVEN INOM UKM VÄRMLAND.

Varför behöver UKM ett hbtq-nätverk?

- Det som gjort Ung Kultur Möts, UKM, stort är att du kan träffa människor och hitta organisationer och nätverk som kulturskolan, studiefrämjandet, en bokmessa etcetera. Så i samband med Värmland Pride 2015 började vi prata om att lyfta hbtq-perspektivet i vår organisation. Vi ville sprida information och inkludera organisationer som RFSL och låta UKM vara en kanal att träffa likasinnade.

Varför ska en organisera eller engagera sig?

- För mig handlar det om att jag har växt mycket själv genom arrangerande och vill ge den möjligheten till fler så att de får utvecklas som människor och växa i det de vill göra.

Tankar kring storstadsnormen och andra normer?

- Storstadsnormen är väldigt närvarande även i Värmland och många har flyttat från landsbygd in till stad och det finns en ekonomisk liknande fördelning också. Det är också väldigt lätt att allt kulturliv samlas inne i stan och UKM blir ett sätt att motverka det bland annat genom sina arrangemang och genom att få igång dialog och samarbeten mellan kommuerna.

TVÅ GRYMMA GREJER OCH EN ÖNSKAN: KARLSTAD

- + Ungdomshus för alla mellan 16-25 år!
- + Att kommunen jobbar för och ser ett värde i kulturen i orter som behöver det även i utkanten av Karlstad.

ÖNSKAN: Fler kulturarrangemang för vuxna och äldre.

ELICE LARSSON, UPPSALA

VAR MED OCH ARRANGERADE "LANDET ÄGER – BYGDEN, MAKTEN OCH NORMERNA" I HARADS I BODENS KOMMUN I MAJ 2016. HON DELTOG I "MIN BYGD – LANDSBYGDSRÖRELSE, NORMER OCH CASH" SOM #UNGAPÅLANDSBYGDEN ARRANGERADE IHOP MED LANDSBYGDSNÄTVERKET OCH STUDIEFÖRBUNDET VUXENSKOLAN I MARS 2016. ELICE ÄR UPPVUXEN PÅ TORÖ, I UMEÅ OCH LITE I REPPA I NORGE.

Hur var det att växa upp på Torö och i Umeå?

– Det var både bra och dåligt. Det var en liten byskola upp till femman med mellan 50 och 60 elever. Det var lite utsatt och fick man en stämpel så satt den i, men Torön var ju också tryggt för man kunde inte gå vilse särskilt länge så man fick gå ut när man ville. I högstadiet fick jag fara in till Nynäshamn och eftersom busstiderna inte var anpassade för oss så spenderade jag mycket tid i min mormors krukmakeri och galleri. Det mesta hände ju inte på Torö, och i till exempel hockey fanns enda flicklaget i Västerhaninge så mina föräldrar ställde upp och körde för det mesta. När högstadiet tog slut så valde jag natur/samhälle på gymnasiet och bestämde mig för Umeå. Sen föll allting på plats när mammas jobb hade ett kontor i Umeå, brorsorna kunde börja i hockeyklass och pappa var egenföretagare, så jag fick med mig familjen. Folk trodde vi skulle flytta ut i ingenting eftersom vi flyttade till Norrland, men för oss blev det ju att flytta till stan.

Hur ser ditt/dina engagemang ut?

– Bland annat vice ordförande under 2015 på Ultuna studentkår på Sveriges lantbruksuniversitet SLU, #ungapålandsbygden och den Facebook-baserade mötesplatsen BiQuPan. Att hjälpa vänner kan också vara ett engagemang vilket jag gjort mycket i perioder när jag haft mindre andra engagemang.

Varför ska en organisera eller engagera sig?

– Jag tror att engagerad är nåt man ÄR, men med olika fokus och det är mer på senare tid som jag börjat engagera mig i mer organiserad form. Jag kommer från en familj där politik är nåt som händer där borta som man inte ens försöker sätta sig in i, men bland annat Politik- och förvaltningskursen på SLU visade på nåt sätt att det var möjligt att göra skillnad, att göra större grejer också.

Tankar kring storstadsnormen

– Torö ligger ju på hyfsat pendlingsavstånd till Stockholm så det var inte så mycket att flytta till Stockholm som att det var där jobben fanns om man inte skulle jobba på "oljan", Nynäs Olja i Nynäshamn. Och det var svårt att bo kvar för det var så dyra huspriser. Queer var ju aldrig ett ämne som diskuterades överhuvudtaget på Torö – det fanns inte på bordet. I damhockeylaget som jag började i, i femman, var det också en annan mer tillåtande stämning att prata om partners som var av samma kön som den som pratade och det var ingen stor grej. Och det i sig var en stor grej!

TVÅ GRYMMA GREJER OCH EN ÖNSKAN: TORÖ

- + Att vara ute så mycket: cykla, bada, klättra i träd. Det inser jag nu när jag också bott i Umeå och Uppsala.
- + Skolan var bra. Vi fick planera vårt eget arbete väldigt mycket och vi hade en hel del utflykter och friluftsdagar.

ÖNSKAN: Att hbtq-frågor fanns på bordet. Det hade varit fint med lite synlighet. Hur skulle jag veta att det ens fanns?

HANNA JONSSON FRÅN LJUSDAL, 19 ÅR, NORA BOESTAD FRÅN BJURÅKER, 19 ÅR, OCH BARTOSZ STROINSKI FRÅN BJURÅKER, 14 ÅR, MEDVERKADE I APRIL 2016 I PODDEN "LANDET" SOM SPELADES IN PÅ MIN BYGD I HUDIKSVALL. HÄR KOMMER NÅGRA UTDRAG UR INTERVJUN. VILL DU HÖRA HELA KIKAR DU IN PÅ: [SOUNDCLOUD.COM/LANDET-PODCAST/5-LANDET-STANNA-ELLER-FLYTTA](https://soundcloud.com/landet-podcast/5-landet-stanna-eller-flytta)

"DET FINNS INGEN MÖTESPLATS för oss mellan 18–19 och 25 och ingen riktigt sysselsättning och man räknas som en looser om man stannar kvar. Blev du kvar? Du måste ju ta tag i ditt liv och flytta härifrån. Men samtidigt om man flyttar och kommer tillbaka då ses man som att man stack och nu är lite fin och med utbildning."

"MAN SKA VILJA UT i världen, testa nya saker och vilja festa."

"BOSTÄDERNÄR ÅR JU DEN VÄRSTA FRONTEN och just på landsbygden har man ju fler billiga hus och man kan bo kvar hos familjen så det skulle vara enklare för fler om utbildningen kunde ske på landsbygden."

"JAG HAR KOMPISAR som tycker mycket om sin hembygd och gärna skulle stanna kvar där, men det de vill plugga finns inte på bygden och därför tvingas de flytta. Men jag har också kompisar som kan plugga och samtidigt bo kvar och då gör de det."

"STORSTADSNORMEN är ju inte skild från någon annan norm och fast ingen tycker om den normen, så upprätthålls den i alla fall."

"DET FINNS NÅGON SLAGS FÖRVÄNTNING på att unga inte vill bo landet, men när vi satt och spånade på vårt drömhushus så var det ett hus mitt i skogen på en stor gård, egna höns, med biodling och odla massa egna grönsaker. Inte bo i stan, i Stockholm i nån fin lägenhet."

"OCH SOM ATT DET INTE FESTAS på landet! Hembränt, fullt ös medvetlös är ju två grejer som verkligen står för landet."

"MAN SKA INTE TYCKA OM SIN HEMBYGD, man ska komma till stan och tycka att stället man kommer från är en håla och ett riktigt skitställe."

Från #ungapålandsbygdens arrangemang "MIN BYGD – Landsbygdsrörelse, normer och cash".
Fotograf: Isabelle Axelsson

VILL DU VETA MER, LÄSA MER OCH DYKA DJUPARE IN I DEN UNGA LANDSBYGDS-
RÖRELSEN SÅ LISTAR VI NÅGRA BRA STÄLLEN ATT GÖRA DET HÄR:

AV #UNGAPÅLANDSBYGDEN:

Farlig schablonbild av landsbygden

 dagensarena.se/opinion/farlig-shablonbild-av-landsbygden/

Unga röster måste ges större makt

Hållbarhetsfrågan angår oss alla och därför måste unga människors röster få komma till tals, skriver nio organisationer inför Earth Hour på lördag.

 unt.se/asikt/debatt/ge-oss-unga-en-plats-4159364.aspx

Så får vi ett samhälle med en bredd av människor och levnadssätt

Så får vi ett samhälle där människor är öppna för varandras val och drömmar. Så får vi ett möjligheternas samhälle. Nu utmanar vi storstadsnormen.

 landetsfria.se/artikel/118113

AV ANDRA:

 rbuf.se/vara-fragor/aldersmaktionsordningen

 mucf.se/publikationer/fokus-10-om-ungas-inflytande

 www.dagensarena.se/opinion/hela-sverige-ska-leva-se-bortom-urbaniseringsmyten

Vinna och försvinna? Drivkrafter bakom ungdomars utflyttning från mindre orter. Lotta Svensson, Linköpings Universitet, 2006.

 liu.diva-portal.org

Vill du veta mer om #ungapålandsbygden? Kika in på ungapålandsbygden.se så hittar du fler artiklar, info om Sveriges Grymmaste Håla, vår blogg och massa massa annat!"

/Isak Bergström

Från #ungapålandsbygdens arrangemang "LANDET ÄGER - bygden, makten och normerna".
Fotograf: Ida Lindhagen